

Αθήνα, 18-07-2017

ΑΠ: Γ/ΕΞ/2552-1/18-07-2017

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

Ταχ. Δ/ση: ΚΗΦΙΣΙΑΣ 1-3

115 23 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: 210-6475600

FAX: 210-6475628

Α Π Ο Φ Α Σ Η 86/2017

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε στην έδρα της τη Δευτέρα 10.07.2017 και ώρα 10:00 σε έκτακτη συνεδρίαση, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Πρόεδρος της Αρχής, Κωνσταντίνος Μενουδάκος, τα τακτικά μέλη της Αρχής Κωνσταντίνος Χριστοδούλου, Αντώνιος Συμβώνης, Σπυρίδων Βλαχόπουλος, Κωνσταντίνος Λαμπρινουδάκης, Χαράλαμπος Ανθόπουλος, ως εισηγητής, και το αναπληρωματικό μέλος Εμμανουήλ Δημογεροντάκης, σε αναπλήρωση του τακτικού μέλους Ελένης Μαρτσούκου, η οποία, αν και εκλήθη νομίμως εγγράφως, δεν παρέστη λόγω κωλύματος. Παρούσες στη συνεδρίαση ήταν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, η Χαρίκλεια Λάτσιου, νομικός ελεγκτής – δικηγόρος, ως βοηθός εισηγητή και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με την από ...-... (υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/2552/27.03.2017) αίτηση ο Σύλλογος Επιστημόνων Λογοπαθολόγων Λογοθεραπευτών Ελλάδος υποβάλλει στην Αρχή το αίτημα περί απαλλαγής των μελών του από την υποχρέωση γνωστοποίησης για τη σύσταση και λειτουργία

αρχείου ή την έναρξη της επεξεργασίας και από την υποχρέωση λήψης άδειας για την συλλογή και την επεξεργασία δεδομένων υγείας των θεραπευομένων, προσκομίζοντας, μεταξύ άλλων, το Καταστατικό και τον Κώδικα Δεοντολογίας του Συλλόγου.

Ο Σύλλογος Επιστημόνων Λογοπαθολόγων Λογοθεραπευτών Ελλάδος (εφεξής Σ.Ε.Λ.Λ.Ε.) είναι σωματείο (άρθρο 78 ΑΚ) και, ειδικότερα, επαγγελματικός σύλλογος λογοθεραπευτών, ο οποίος ιδρύθηκε το έτος 2002 και είναι αναγνωρισμένος και καταχωρισμένος στα βιβλία δημοσιεύσεων του Πρωτοδικείου Αθηνών (υπ' αρ. 1544/2002 απόφαση Πρωτοδικείου Αθηνών και αυξ. αριθμός 23867 στο βιβλίο σωματείων του Πρωτοδικείου Αθηνών). Αριθμεί ήδη περισσότερα από 1.100 μέλη – λογοθεραπευτές από ολόκληρη την επικράτεια. Σύμφωνα με την προαναφερόμενη αίτηση του Σ.Ε.Λ.Λ.Ε. δεν υφίσταται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που να εκπροσωπεί τους λογοθεραπευτές, ενώ το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, κληθέν να αποφανθεί σχετικά με το ποια είναι η οικεία ή συγγενής αντιπροσωπευτική οργάνωση των λογοθεραπευτών προκειμένου να καθορισθεί εκπρόσωπός της στο Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων (ΣΑΕΠ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 56 παρ. 2 περ. ε' του Π.Δ/τος 38/2010 (ΦΕΚ Α'78), υιοθέτησε με την Γνωμοδότηση 307/2015 ως κριτήριο για την αντιπροσωπευτικότητα τον αριθμό των εγγεγραμμένων μελών (1.061 εγγεγραμμένα μέλη στο ΣΕΛΛΕ, έναντι 700 στο Πανελλήνιο Σύλλογο Λογοπεδικών – Λογοθεραπευτών).

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τις διευκρινίσεις από τη βοηθό εισηγητή, η οποία παρέστη χωρίς δικαίωμα ψήφου και αποχώρησε μετά τη συζήτηση της υπόθεσης και πριν από τη διάσκεψη, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το Π.Δ. 96/2002 (ΦΕΚ Α' 82 από 18.04.2002) για τα «*Επαγγελματικά Δικαιώματα των δικαιούχων του Τμήματος Λογοθεραπείας της Σχολής Επαγγελματών Υγείας και Πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΤΕΙ)*» ορίζει στο άρθρο 1 «*1. Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Λογοθεραπείας της Σχολής των Επαγγελματών Υγείας και Πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) φέρουν τον επαγγελματικό τίτλο “Λογοθεραπευτές ή Θεραπευτές του Λόγου” και απασχολούνται αυτοδύναμα ή σε συνεργασία στους τομείς του γνωστικού αντικείμενου της Λογοθεραπείας, δηλαδή της επιστήμης που έχει ως γνωστικό αντικείμενο τη μελέτη, έρευνα και εφαρμογή επιστημονικών γνώσεων γύρω από τη Ανθρώπινη Επικοινωνία – Φωνή, Ομιλία, Λόγο (προφορικό, γραπτό), Μη λεκτική επικοινωνία – και τις διαταραχές αυτής καθώς και τις διαταραχές των καταποτικών κινήσεων του στοματοφάρυγγα. Ειδικότερα οι Λογοθεραπευτές πτυχιούχοι του*

Τμήματος Λογοθεραπείας απασχολούνται επαγγελματικά στους ακόλουθους τομείς: α) Αξιολόγηση της ανθρώπινης Επικοινωνίας-Φωνής, Ομιλίας, Λόγου (προφορικού, γραπτού) και πρόληψη, διαγνωστική αξιολόγηση και θεραπεία των διαταραχών που συνδέονται με αυτήν καθώς και των διαταραχών που σχετίζονται με τις καταποτικές κινήσεις του στοματοφάρυγγα, β) Επιστημονική έρευνα και μελέτη στο εν λόγω γνωστικό αντικείμενο, γ) άσκηση κάθε άλλης επαγγελματικής και επιστημονικής δραστηριότητας που εμπίπτει στο αντικείμενο του κλάδου της Λογοθεραπείας σύμφωνα με την εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας». Στην παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι: «Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Λογοθεραπείας ασκούν το επάγγελμα στα πλαίσια των αναφερομένων επαγγελματικών δικαιωμάτων μετά την απόκτηση άδειας άσκησης επαγγέλματος που χορηγείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας». Εξάλλου, το άρθρο 52 παρ. 4 του ν.2519/1997 (ΦΕΚ Α'165) προβλέπει ότι: «Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας, ύστερα από γνώμη του ΚΕ.Σ.Υ., καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε σχετική λεπτομέρεια για τη χορήγηση άδειας άσκησης επαγγέλματος Τεχνολόγου Ιατρικών Εργαστηρίων, "Τεχνολόγου" Ραδιολόγου-Ακτινολόγου, Διαιτολόγου, Λογοθεραπευτή, Ακουστροθετιστή, καθώς και άσκησης οποιουδήποτε άλλου «επαγγέλματος υγείας και πρόνοιας», όπου το θέμα αυτά δεν ρυθμίζονται από κατ' ιδίαν διατάξεις». Αρχικώς, οι όροι και οι προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος του λογοθεραπευτή καθορίστηκαν από τις διατάξεις του Π.Δ/τος 279/2014 (ΦΕΚ Α'279), ενώ σήμερα ισχύουν οι διατάξεις του Π.Δ/τος 49/2016 «Καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων άσκησης επαγγέλματος Λογοθεραπευτών» (ΦΕΚ Α' 80).

Από τον συνδυασμό των προαναφερόμενων διατάξεων προκύπτει ότι στην τριτοβάθμια τεχνολογική εκπαίδευση (ΤΕΙ) λειτουργούν τμήματα που παρέχουν πτυχίο στο γνωστικό αντικείμενο της λογοθεραπείας, καθώς και ότι έχουν καθορισθεί οι όροι και οι προϋποθέσεις για την άσκηση του επαγγέλματος του λογοθεραπευτή. Εξάλλου, οι λογοθεραπευτές είναι επιστήμονες υγείας που ασχολούνται με την θεραπεία και αποκατάσταση των διαταραχών του λόγου (προφορικού και γραπτού) και ασκούν επάγγελμα υγείας, καθώς παρέχουν υπηρεσίες υγείας στους θεραπευομένους τους. Συνακόλουθα, οι λογοθεραπευτές οφείλουν, καταρχήν, να γνωστοποιούν στην Αρχή τα αρχεία με τα προσωπικά δεδομένα που τηρούν για τους θεραπευομένους τους και να λαμβάνουν άδεια τήρησης αρχείου με ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. α' και δ' του ν.2472/1997. Παράλληλα, ωστόσο, πρέπει να ερευνηθεί η συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 7^Α του ν.2472/1997 για την απαλλαγή τους από την υποχρέωση γνωστοποίησης και λήψης άδειας κατά την επεξεργασία δεδομένων υγείας των θεραπευομένων τους.

2. Η διάταξη του άρθρου 7^Α παρ. 1 στοιχ. δ' του ν.2472/1997 ορίζει ότι: «Ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης του άρθρου 6 και από την υποχρέωση

λήψης άδειας του άρθρου 7 του παρόντος νόμου στις ακόλουθες περιπτώσεις: (...) δ) Όταν η υποχρέωση αφορά δεδομένα υγείας και γίνεται από ιατρούς ή άλλα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες υγείας, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεσμεύεται από το ιατρικό απόρρητο ή άλλο απόρρητο που προβλέπει νόμος ή κώδικας δεοντολογίας και τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης τα δικαστήρια και οι δημόσιες αρχές δεν λογίζονται ως τρίτοι, εφόσον τη διαβίβαση ή κοινοποίηση επιβάλλει νόμος ή δικαστική απόφαση. Δεν εμπίπτουν στην απαλλαγή της παρούσας διάταξης τα νομικά πρόσωπα ή οι οργανισμοί που παρέχουν υπηρεσίες υγείας, όπως κλινικές, νοσοκομεία, κέντρα αποθεραπείας και αποτοξίνωσης, ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες, καθώς και οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όταν η επεξεργασία διεξάγεται στο πλαίσιο προγραμμάτων τηλεϊατρικής ή παροχής ιατρικών υπηρεσιών μέσω δικτύου».

Ο Σ.Ε.Λ.Λ.Ε. υπέβαλε στην Αρχή τον Κώδικα Δεοντολογίας του Συλλόγου, στον οποίο ορίζονται, ιδίως, ότι κάθε λογοπαθολόγος – λογοθεραπευτής μέλος του Σ.Ε.Λ.Λ.Ε οφείλει να τηρεί στο ακέραιο τους νόμους του κράτους, καθώς και να τιμά και να ασκεί το επάγγελμά του με αξιοπρέπεια και σεβασμό προς τους ασθενείς του, τους συναδέλφους του και το Σύλλογο (άρθρο 2 παρ. 1 στοιχ. α' και β', αντίστοιχα). Ακόμα, το άρθρο 7 του Κώδικα Δεοντολογίας με τίτλο «Υποχρέωση τήρησης του απορρήτου» προβλέπει ότι: «Κάθε λογοπαθολόγος – λογοθεραπευτής μέλος του Σ.Ε.Λ.Λ.Ε. οφείλει να διαφυλάσσει το απόρρητο σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις και να μην αφήνει καμιά ονομαστική πληροφορία να διαρρεύσει παρά μόνο με την γραπτή συγκατάθεση του θεραπευόμενου που έχει αναλάβει ή όταν το απαιτεί ο Νόμος». Ακολουθώντας, το άρθρο 8 του Κώδικα Δεοντολογίας προβλέπει ότι: «Κάθε λογοπαθολόγος – λογοθεραπευτής μέλος του Σ.Ε.Λ.Λ.Ε. οφείλει να διατηρεί αρχείο για κάθε θεραπευόμενο που έχει αναλάβει. Το αρχείο αυτό είναι σε ηλεκτρονική ή μη μορφή, και πρέπει να περιέχει το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, το φύλο, την ηλικία, ή το επάγγελμα, τη διεύθυνση του ασθενή, τις ημερομηνίες επίσκεψης, καθώς και κάθε άλλο ουσιώδες στοιχείο που συνδέεται με την παροχή θεραπείας ή φροντίδας στον θεραπευόμενο. Κάθε λογοπαθολόγος – λογοθεραπευτής μέλος του Σ.Ε.Λ.Λ.Ε. λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα, έτσι ώστε στην περίπτωση επιστημονικών δημοσιεύσεων να μην γνωστοποιείται με οποιονδήποτε τρόπο η ταυτότητα του θεραπευόμενου στον οποίο αφορούν τα δεδομένα. Εάν, λόγω της φύσης της δημοσίευσης είναι αναγκαία η αποκάλυψη της ταυτότητάς του, απαιτείται η ειδική έγγραφη συναίνεσή του. Κάθε λογοπαθολόγος – λογοθεραπευτής μέλος του Σ.Ε.Λ.Λ.Ε. οφείλει να τηρεί τα επαγγελματικά του αρχεία με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται το απόρρητο και η προστασία των προσωπικών δεδομένων. Στα αρχεία δεν πρέπει να αναγράφονται κρίσεις ή σχολιασμοί που δεν σχετίζονται άμεσα με την αντιμετώπιση και θεραπεία. Ο θεραπευόμενος έχει δικαίωμα πρόσβασης στα αρχεία, καθώς και λήψης αντιγράφων του φακέλου του. Το δικαίωμα αυτό, μετά το θάνατό του, ασκούν οι κληρονόμοι

του, εφόσον είναι συγγενείς μέχρι τετάρτου βαθμού. Δεν επιτρέπεται σε τρίτο η πρόσβαση στα αρχεία ασθενή, Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση: α) στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αυτεπάγγελα ή μετά από αίτηση τρίτου που επικαλείται έννομο συμφέρον και σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες, β) σε άλλα όργανα της Ελληνικής Πολιτείας, που με βάση τις καταστατικές τους διατάξεις έχουν τέτοιο δικαίωμα και αρμοδιότητα». Τέλος, το άρθρο 14 του Κώδικα Δεοντολογίας προβλέπει όσον αφορά στις κυρώσεις ότι: «1. Η μη συμμόρφωση προς τις αρχές, υποχρεώσεις και απαγορεύσεις του παρόντος Κώδικα Δεοντολογίας συνιστούν αντιεπαγγελματική πρακτική η οποία δυσφημεί το επάγγελμα. Επιπλέον αποτελούν πειθαρχικά παραπτώματα, τα οποία επισύρουν πειθαρχικές κυρώσεις ανεξάρτητα από κάθε άλλη τυχόν ευθύνη κατά την κείμενη νομοθεσία. Σε πειθαρχική διαδικασία υπόκειται επίσης κάθε λογοπαθολόγος – λογοθεραπευτής μέλος του ΣΕΛΛΕ που καταδικάζεται αμετάκλητα για αυτουργία ή συμμετοχή σε ποινικό αδίκημα σχετικά με την επαγγελματική του δραστηριότητα (...)

Ακόμα, στο Καταστατικό του Σ.Ε.Λ.Λ.Ε. προβλέπεται ότι τα μέλη του Συλλόγου υποχρεούνται να πειθαρχούν στις διατάξεις του Καταστατικού, του εσωτερικού κανονισμού και του κώδικα δεοντολογίας του Συλλόγου, καθώς και στις αποφάσεις των οργάνων του (άρθρο 7 παρ. 4). Περαιτέρω, προβλέπεται στο Καταστατικό του Σ.Ε.Λ.Λ.Ε. ότι μέλος του διαγράφεται με αιτιολογημένη απόφαση του Δ.Σ., ή του επιβάλλεται πειθαρχική ποινή, όταν μεταξύ άλλων, δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Καταστατικού, του εσωτερικού κανονισμού και του κώδικα δεοντολογίας του Συλλόγου, ενεργώντας αντίθετα προς τους σκοπούς του Συλλόγου (άρθρο 8 παρ. 2 στοιχ. α).

Κατόπιν τούτων, οι πειθαρχικές κυρώσεις του άρθρου 8 του Καταστατικού του Σ.Ε.Λ.Λ.Ε., παρά το γεγονός ότι αφορούν αποκλειστικά στη σχέση του λογοθεραπευτή με τον Σύλλογο (κι όχι την ίδια την άσκηση του επαγγέλματος), μπορούν να θεωρηθούν ουσιαστικές ενόψει και της δράσης του Συλλόγου ως συλλογικού οργάνου των λογοθεραπευτών, εφόσον οδηγούν σε διαγραφή του παραβάτη από τον Σύλλογο (πρβλ. τελευταία σκέψη της υπ' αρ. 60/2005 απόφασης της Αρχής).

3. Ενόψει των ανωτέρω, πρέπει να γίνει δεκτό ότι στην περίπτωση του Σ.Ε.Λ.Λ.Ε. συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 7^Α παρ. 1 στοιχ. δ' του ν.2472/1997 για την απαλλαγή των μελών του από την υποχρέωση γνωστοποίησης και λήψης άδειας από την Αρχή, στο μέτρο που η επεξεργασία αφορά σε δεδομένα υγείας, η επεξεργασία εκτελείται από πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες υγείας, ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεσμεύεται από απόρρητο που προβλέπεται από κώδικα δεοντολογίας και τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους¹. Επισημαίνεται, πάντως, ότι η

¹ Σημειώνεται ότι η Αρχή με την απόφαση 15/2010 έκανε δεκτό το αίτημα του Πανελληνίου Συλλόγου Λογοπεδικών – Λογοθεραπευτών και απήλλαξε τα μέλη του από την υποχρέωση γνωστοποίησης και λήψης άδειας από την Αρχή για τη συλλογή αρχείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 7^Α παρ. 1 στοιχ. δ' του ν.2472/1997, ενώ

προαναφερόμενη απαλλαγή δεν συνεπάγεται την απαλλαγή των λογοπαθολόγων – λογοθεραπευτών, ως υπευθύνων επεξεργασίας, από τις υπόλοιπες αρχές και υποχρεώσεις που καθιερώνει ο νόμος 2472/1997, και, ιδίως, αυτών της αναλογικότητας και της τήρησης του απορρήτου και της ασφάλειας της επεξεργασίας, των άρθρων 4 παρ. 1 στοιχ. β' και 10 του ν.2427/1997, αντίστοιχα.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

δέχεται το αίτημα του Συλλόγου Επιστημόνων Λογοπαθολόγων – Λογοθεραπευτών Ελλάδος για την απαλλαγή των μελών του από την υποχρέωση γνωστοποίησης και λήψης άδειας σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 7^Α παρ. 1 στοιχ. δ' του νόμου 2472/1997 .

Ο Πρόεδρος της Αρχής

Η γραμματέας

Κωνσταντίνος Μενουδάκος

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου

αντίστοιχη απαλλαγή έκρινε και για άλλους επαγγελματίες της υγείας, ήτοι τους φυσικοθεραπευτές, μέλη του Πανελληνίου Συλλόγου Φυσικοθεραπευτών και τους ψυχολόγους (βλ. αποφάσεις Αρχής 60/2005 και 31/2008, αντίστοιχα, δημοσιευμένες στην ιστοσελίδα της Αρχής).

